

Mišično-skeletne motnje in zobozdravstvena dejavnost

SPREJELA Generalna skupščina FDI, **oktobra 2007 v Dubaju v Združenih arabskih emiratih**

Zaradi velike razširjenosti in njihovega vpliva na življenje mišično-skeletne motnje v zdravju in produktivnosti predstavljajo pomembne nevarnosti za zobozdravnike. Namen te FDI izjave je opozoriti zobozdravnike na etiologijo več dejavnikov teh motenj in poudariti pomen preventive.

Zobozdravniki ne bi smeli zanemariti možnosti in hudih posledic mišično-skeletnih motenj. Zato morajo nameniti posebno pozornost:

- zgodnjemu prepoznavanju različnih znakov in simptomov mišično-skeletnih motenj;
- zavedanju raznolikosti povezanih dejavnikov tveganja, kot so:
  - *povezave s fizičnim delom* (npr. nepravilna drža, dolgi delovni čas, neregionalna oprema/orodja itd.);
  - *povezane s psihološkim delom* (npr. časovni pritisk, finančne zadeve itd.);
  - *osebni dejavniki tveganja* (npr. kajenje, povečanje telesne mase, pomanjkanje telesne vadbe itd.);
  - *znaki, ki niso povezani z delom.*
- in se zavedati, da je večino mišično-skeletnih motenj mogoče preprečiti z izogibanjem ali spreminjanjem številnih dejavnikov tveganja.
- Priznavanje preventive kot najučinkovitejšega ukrepa za izogibanje mišično-skeletnih motenj in potrebo po številnih preventivnih posegih (npr. izobraževalna prizadevanja, spreminjanje vedenja, naravne delovne drže, primerna zasnova pisarn in vzorci dela, pravilna izbira in uporaba opreme/orodij, uporaba zvočnih ergonomskih programov in osnovnih zdravstvenih in varnostnih ukrepov na delovnih mestih, vzdrževanje telesne pripravljenosti, redni zdravstveni pregledi itn.).
- Zavedati se potenciala za pojav večine mišično-skeletnih motenj pri katerem koli članu zobozdravstvene skupine, zato so potrebe po kontinuiteti vseh preventivnih prizadevanj in sistematičnem pregledu njihove učinkovitosti.

- Priznavanje različnih nejasnih vidikov mišično-skeletnih motenj, pomanjkanje dokazov za podporo enotnega posredovanja kot univerzalne uporabe in učinkovitost vsakega posredovanja, ki je odvisno od posameznih okoliščin.
- Poseben pomen iskanja ustrezne zdravstvene oskrbe za domnevne motnje in izogibanje samozdravljenju z zdravili, ki sprožajo odvisnost

Temeljni dokumenti, ki jih je razvil Odbor za zobozdravstveno prakso FDI, v povezavi z osnutkom FDI izjave, so sestavljeni iz dveh objavljenih člankov za pregled (v angleščini) na [International Dental Journal](#).

- Musculoskeletal disorders (MSDs) and dental practice. Part 1. General information terminology, aetiology, work-relatedness, magnitude of the problem, and prevention. *Inter Dent J* 2006 56 (6): 359–366.
- Musculoskeletal disorders (MSDs) and dental practice. Part 2. Risk factors for dentistry, magnitude of the problem, prevention, and dental ergonomics. *Inter Dent J* 2007: 57 (1): 45–54.